

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 20.000
Tarih : 07.07.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 07/07/2022 16:31
Sayı: E-120.10-1047515

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Şeker, Tarım Kredi ve bazı marketlere ucuza sattığı şekerde yüzde 67, diğerlerine yüzde 37 zam yaptı. Kristal şekerin fabrika satış fiyatı 27 Haziran itibarıyla 50 kg. Şeker, Tarım Kredi vb. marketlere 390 TL'den 650 TL'ye, diğerleri için 550 TL'den 750 TL'ye çıktı. 1984 yılında üretime başlayan Ağrı Şeker Fabrikası'na ürün tedarik eden Ağrı şeker pancarı üreticisinin, ürün teslimi esnasında yaşadığı sıkıntıların ve artan girdi maliyetlerinden kaynaklı çiftçinin yaşadığı sorunların tespit edilmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Son bir yılda şekerin kilosu 6.5 TL'den 24 TL'ye, çuvalı yaklaşık 220-250 TL'den 1.100 TL'ye yükseldi. Özellikle Nisan ayından Mayıs ayına yansıtılan 2 kat fiyat artışlarını aşağı çekebilmek için geçen ay 400 bin ton kamış veya şeker pancarı ithalatından vergi alınmaması kararı alınmıştı.

Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği (PANKOBİRLİK), Türkşeker'in açıkladığı son fiyatla ilgili, "Uzun süredir baskılanan şeker fiyatında, Türkşeker tarafından fabrika çıkış fiyatlarında yapılan düzenlemenin, zaruri bir ihtiyacı karşılamakla birlikte şeker üretiminin de devam edebilmesi için üreticilere fırsat verilmesini sağlayacağı kanaatindeyiz" şeklinde açıklama yaptı. Kooperatiflerin Payı Yüzde 35: Tarım Bakanlığı Şeker Dairesi Başkanlığı'nın resmi sayfasında yayımladığı bilgilere göre, Türkiye'de 33 adet pancar şekeri fabrikası bulunuyor. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na bağlı Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'ye ait 25 fabrikadan 10'u 2018'de özelleştirme ihaleleri ile özel sektöre devredildi.

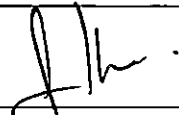
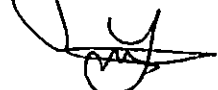
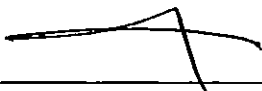
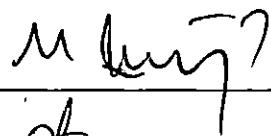
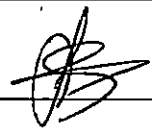
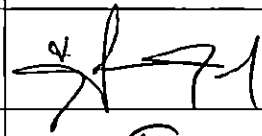
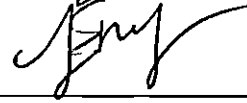
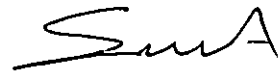
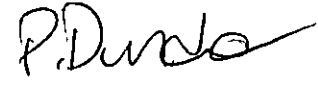
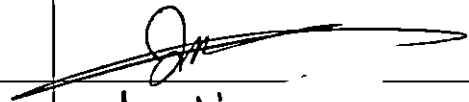
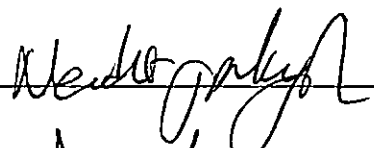
Türkşeker'in bünyesinde bulunan 25 şeker fabrikasından 10 tanesi (Afyon, Turhal, Çorum, Bor, Kırşehir, Elbistan, Erzurum, Erzincan, Muş ve Alpullu şeker fabrikaları) yapılan özelleştirme ihalelerinde 2018'de satılmıştı. Bu fabrikaların dışında kalan Iğın, Yozgat, Burdur, Ankara, Çarşamba, Elâzığ, Erciş, Ereğli, Eskişehir, Kars, Kastamonu, Malatya, Susurluk, Uşak ve Ağrı şeker fabrikalarının özelleştirme kapsamından çıkarılarak, Avrupa ve ABD'de uygulanan modelle yeniden yapılandırılması bekleniyordu. Türkşeker'den 15 şeker fabrikasına gönderilen yazıda; "Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın 28.12.2018 tarih ve 96603 sayılı yazılarında belirtildiği üzere, şirketimizin özelleştirme işlemlerinin tamamlanmasına ilişkin süre 31.12.2023 tarihine kadar uzatılmıştır" denildi.

1984 yılında üretime başlayan Ağrı Şeker Fabrikasının 2021-2022 yılı şeker pancarı alımı ile ilgili üreticilerden aldığımız talepler aşağıdaki başlıklarda tespit edilmiştir;

- 2021'de Ağrı Şeker Fabrikasında şeker hasadının yapıldığı bir dönemde tadilat ve onarım yapılıyor olması gerekçe gösterilerek şeker pancarı üreticisi mağdur edilmiştir.
- Özellikle Ağrı'nın Patnos ilçesindeki üreticiler, hasadı yapılan şeker pancarının teslimatında sorun yaşadıklarını söylemektedirler.
- 2021'de Patnos'un şeker pancarı üreticileri tarafından, Ağrı Şeker Fabrikasına götürülen şeker pancarları, kirli, yapraklı veya çamurlu olduğu gerekçesiyle ürünlerinin 1 gün boyunca fabrikanın kapısında kamyonlarda bekletildiği iddia edilmektedir.
- Ağrı Şeker Fabrikasına taşımayı yapan kamyon şoförlerinden ve üreticiden aldığımız bilgiye göre; ürünü teslim alan fabrika yetkilileri, şeker oranını 3-5 puan düşük gösterip fireyi 10 puan yüksek göstermektedirler.

- 2021’de Ağrı Şeker Fabrikası yetkililerinin, üreticiyi ve ürünü taşıyan kamyon şoförlerini, şeker pancarını almamakla tehdit ettikleri iddia edilmiştir.
- Ürün boşaltma esnasında tek bir noktanın gösterildiğini aktaran üreticiler, bu durumdan kaynaklı ürünün günlerce bekletildiğini ve üreticinin mağduriyetine yol açtığını öne sürmektedirler.
- Fabrikaya ürün teslim eden şoförler, fabrikada temel ihtiyaçlarını karşılayacakları bir mekânın olmadığını söylüyorlar. Ayrıca şeker pancarı üreticisi, yağmurlar ve soğuklar başlamadan ürününü tarladan kaldırmazsa, ürünlerinin ziyan olup tarlada kalacağını iletmişlerdir.
- Patnos’ta bir üretici olarak yıllık 3 bin ton pancar üretiyorum. Fabrikanın kapasitesi ile ilgili sıkıntı yaşıyoruz, kapasitenin arttırılmasını talep ediyoruz.
- Girdi maliyetlerimiz çok yüksek, destekleme oranlarının arttırılmasını talep ediyoruz. Girdi oranında maliyetler yüzde 300 arttı. Mazot girdisi çok yüksek, bize farklı bir fiyat tarifesi uygulanmasını talep ediyoruz.
- Geçen sene gübrenin torbası 122 TL’ye satılırken, bu yıl gübrenin torba fiyatı 800 TL’ye satılıyor.
- Mazota ve gübreye yapılan zamlar ortadayken, şeker pancarına yapılan zammın yüzde 1’in altında kaldığını görüyoruz.
- Ürün ekimi için kiraladığımız arsanın maliyeti de masraflarımıza eklendiğinde üretim yapamaz bir durumdayız.
- İki yıldır girdi maliyetlerinden dolayı üretim yapmıyorum.
- 26 Haziran’da Patnos ve Ağrı genelinde şeker satışı, gelecek zamlardan dolayı durduruldu.
- Taban fiyatı ton başına destekleme alımı 1,25 TL civarında, bu durum bizi zorluyor. Taban fiyatının yükseltilmesini talep ediyoruz.
- Ağrı Şeker Fabrikası avans ödemelerimizi ton başına 70 TL’den ödeyeceğini beyan ettiği halde 62 TL’den ödeme yapılmaktadır.
- Hesap kapanma döneminde, ödemelerimiz şeffaf yapılmıyor, stopaj vergisi adı altında onlarca kalemde kesintiye gidiliyor.

1984 yılında üretime başlayan Ağrı Şeker Fabrikası’na ürün tedarik eden Ağrı şeker pancarı üreticisinin, ürün teslimi esnasında yaşadığı sıkıntıların ve artan girdi maliyetlerinden kaynaklı çiftçinin yaşadığı sorunların tespit edilmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	